

A. Kulego
Sobczyk

P. F. Pielatek

Gdańsk, 4 kwietnia 2018 r.

Biuro Rozwoju Gdańska
ul. Wały Piastowskie 24,
80-855 Gdańsk

Dotyczy: prośby o wydanie zaleceń konserwatorskich dotyczących rewitalizacji ul. Pod Zrębem, ul. Dolna Brama, placu Wałowego w Gdańsku

W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 6 grudnia 2017 r. (wpływ do Pomorskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku dnia 6 grudnia 2017 r., następnie przekazano zgodnie z kompetencjami do Urzędu Miejskiego w Gdańsku dnia 15 grudnia 2017 r. Dnia 17 stycznia 2018 r. wydano zalecenia konserwatorskie znak BMKZ.4125.2210.2017.SG Po wydaniu zaleceń konserwatorskich odbyło się robocze spotkanie z przedstawicielami Biura Rozwoju Gdańska dnia 31.01.2018 r. w trakcie którego Miejski Konserwator Zabytków w Gdańsku doprecyzował ww. zalecenia konserwatorskie.), uprzejmie informuję, iż *teren planowanej rewitalizacji znajduje się na obszarze układu urbanistycznego miasta Gdańska w obrębie fortyfikacji nowożytnych wpisanym do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 11 października 1947 r. pod numerem nr 8 (nr 15 obecnie), oraz uznanego za pomnik historii Zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8.09.1994 r. (Monitor Polski z 1994 r. nr 50, poz. 415), Wyżej wymieniony teren objęty jest również trzema Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego*

1. *(Uchwała Nr XXXI/855/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wyspa Spichrzów rejon dawnego dworca Kłодно w mieście Gdańsku.),*
2. *(Uchwała Nr XVII/392/07 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 listopada 2007 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Stare Przedmieście rejon bastionu Św. Gertrudy i bastionu Żubr w mieście Gdańsku.),*
3. *(Uchwała Nr XLI/1160/09 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2009 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Stare Przedmieście rejon ulic Żabi Kruk i Rzeźnickiej w mieście Gdańsku)*
zgodnie z którymi teren objęty jest ochroną archeologiczną a wszelkie prace ziemne wymagają nadzoru archeologicznego.

Obszar na którym planowana jest rewitalizacja należy rozszerzyć o teren od ul. Augustyńskiego, Basztę pod Zrębem aż do basenu Starej Motławy przy ul. Żabi Kruk. Ww. teren nierozzerwalnie związany jest z Placem Wałowym i nie może być wykluczony z projektowanej rewitalizacji.

Należy przywrócić historyczną formę zagospodarowania terenu zielonego na Placu Wałowym. W szczególności dotyczy to fontanny i układu alejek (warunek wynikający z planu miejscowego). Do niniejszych zaleceń konserwatorskich dołączono załącznik będący wyciągiem z Planu Buhsego z 2 połowy XIX wieku na którym ukazano zarówno zagospodarowanie placu jak i układ alejek. W trakcie wyżej wymienionego spotkania roboczego dnia 31 stycznia 2018 r. Miejski Konserwator Zabytków w Gdańsku postanowił uszanować naturalny „przedsept” stworzony przez mieszkańców i skorygować ww. układ o ścieżkę biegnącą z narożnika północno zachodniego w

kierunku narożnika południowo wschodniego. Z punktu widzenia konserwatorskiego ww. ścieżka winna posiadać odmienne wykończenie nawierzchni od pozostałych ścieżek. Miejski Konserwator Zabytków w Gdańsku dopuszcza wykończenia nawierzchni w formie kamiennej ciętej i płomieniowej, jej dokładny przebieg wymiary należy skonsultować z MKZ.

Plac Wałowy należy odtworzyć z uwzględnieniem istniejącego starodrzewia. Istniejącą misę fontanny ze sztucznego kamienia należy zachować i poddać konserwacji. Należy odtworzyć różany klomb otaczający fontannę wraz z niskim płotkiem z formie historycznej zgodnej z dostępnymi źródłami ikonograficznymi. Z uwagi na niezachowane wodotryski fontanny dopuszcza się zaprojektowanie ich autorskiej formy wraz z iluminacją.

Z punktu widzenia konserwatorskiego dopuszczalne są również multimedialne projekcje na ww. obszarze. Formę fontanny wraz z iluminacją należy skonsultować z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku. Alejki historycznego zagospodarowania parku na Placu Wałowym należy wykonać w nawierzchni gliniasto żwirowej tożsamej z użytą na Dolnym Mieście. Alejki terenu zielonego należy oświetlić lampami o ciepłej barwie światła na historyzującym słupie. Dopuszcza się aby oświetlenie terenu zielonego na Placu Wałowym miało formę autorską odmienną niż ta wykorzystana w trakcie rewitalizacji Dolnego Miasta. Aby uatrakcyjnić teren zielony należy wyposażyć go w małą architekturę wg projektu autorskiego. Formę małej architektury należy skonsultować z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku. Dopuszcza się na terenie zielonym ww. obszaru lokalizowanie elementów małej architektury umożliwiających organizację wystaw plenerowych. Niemniej jednak elementy te powinny być zaprezentowane Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków do oceny ich wpływu na ww. teren. Aby zapewnić bezpieczeństwo na ww. obszarze należy wyposażyć go w monitoring wizyjny i umiejscowić go na nowoprojektowanych lampach. Teren należy wyposażyć w tablice ukazujące historię miejsca i obiektów. Ich formę należy uzgodnić z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku.

Ulice Plac Wałowy, należy zrealizować w ujednoczonej historycznej nawierzchni kamiennej zdemontowanej z ulic Pod Zrębem i Dolna Brama. Drobną kostkę z ulicy Plac Wałowy należy wykorzystać powtórnie np. w przestrzeni miejsc parkingowych, lub bordiury przy krawężniach chodników. Należy w robotach budowlanych przy nawierzchni maksymalnie wykorzystać istniejący bruku i krawężniki granitowe. W przestrzeni ulicy Plac Wałowy istnieje możliwość lokalizacji miejsc parkingowych równoległe do ulicy na jednakże pod warunkiem wydzielenia ich w poziomie ulicy, tożsamego z zastosowanym podczas rewitalizacji Dolnego Miasta. Miejski Konserwator Zabytków w Gdańsku nie widzi przeciwwskazań w przekształceniu odcinka ulicy Plac Wałowy znajdującego się przed budynkiem dawnego miejskiego lombardu w ciąg pieszy, pod warunkiem, iż przekształcenie to nie będzie miało formy fizycznej trwałej. Nawierzchnie chodników należy zrealizować z wykorzystaniem płytki betonowej z posypką układaną w karo z „infułą”. Dopuszcza się zmianę nawierzchni w ulicach Pod Zrębem i Dolna Brama na nawierzchnię kamienną ciętą i płomieniową dostosowaną do współczesnych warunków ruchu.

Chodnik można oddzielić od ulicy i budynków bordiura wykonaną z wtórnie użytej kostki granitowej. W przypadku natknięcia się na relikty płyt balastowych należy wykorzystać je ponownie w nawierzchni chodników. W trakcie rewitalizacji należy wytyczyć funkcjonalne przejścia dla pieszych zgodnie z historycznym zagospodarowaniem terenu i realizować je w czarnej ciętej kostce brukowej. Dopuszcza się obniżenia chodników przed przejściem dla pieszych. Nie dopuszcza się do lokalnego wyniesienia jezdni w celu ograniczenia prędkości, tworzenia wysepek i zmiany organizacji ruchu w postaci ronda.

Sposób opracowania kostki brukowej winien być tożsamy jak przy rewitalizacji Dolnego Miasta. Ulice i chodniki rewitalizowanego obszaru należy oświetlić lampami *Schreder Albany Maxi* na słupie historyzującym i wyposażyć w układy regulacji mocy. Zagospodarowanie terenu wraz z infrastrukturą należy przedstawić do zaopiniowania Miejskiemu Konserwatorami Zabytków w

Gdańsku. W ciągu ulicy Pod Zrębem od skrzyżowania z ul. Plac Wałowy do ul. Dolna Brama należy zaprojektować pełnowymiarowe miejsca postojowe w postaci zatok ustawionych równolegle wobec ciągu jezdni. Przestrzeń ulicy Pod Zrębem od ulicy Dolna Brama do ul. Plac Wałowy należy reorganizować dostosowując do zapisów z MPZP. Na wymienionym odcinku istnieje możliwość wprowadzenia zieleni tj. szpaleru drzew umieszczonych równolegle do pierzeni budynków mieszkalnych wyznaczających oś widokową ul. Pod Zrębem. Dopuszcza się wymianę nawierzchni w przestrzeni ulicy Pod Zrębem, ul. Jana Augustyńskiego, ul. Dolna Brama i dostosowanie jej do współczesnego ruchu, pod warunkiem maksymalnego wykorzystania nawierzchni oryginalnej w przestrzeni wydzielonych miejsc parkingowych i ul. Plac Wałowy. Wszelkie zmiany materiałowe w szczególności te dotyczące nawierzchni należy skonsultować z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku.

Dopuszcza się wprowadzenie autorskiej iluminacji elewacji historycznych, elementów zagospodarowania terenu w tym drzew i ścieżek. Projektowana rewitalizacja winna objąć również relikty średniowiecznej Baszty Pod Zrębem, a także zabytkowy mur przy ul. Pod Zrębem tuż obok stacji kajakarskiej.

Aktualnie ruina po baszcie obronnej Pod Zrębem nie jest należycie wyeksponowana, brak iluminacji, dostęp do niej jest utrudniony. Należałoby w trakcie rewitalizacji podjąć kroki prowadzące do należytej jej ekspozycji. Po zabezpieczeniu obiektu należy zlikwidować ogrodzenie i udostępnić obiekt dla społeczeństwa. Należy zaprojektować chodnik prowadzący obok baszty do stacji kajakarskiej z ww. materiałów. Teren zielony zamykający basen Starej Motławy należy odnowić i wzbogacić w infrastrukturę uatrakcyjniając ww. przestrzeń dla mieszkańców.

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA
z up.
Grzegorz Sulikowski
mgr inż. arch. Grzegorz Sulikowski
MIEJSKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Niniejsze pismo zostało sformułowane w trybie art. 27 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014r.poz. 1446 z późniejszymi zmianami). Przed uzyskaniem rozpoczęciem prac inwestor zobligowany jest do uzyskania pozwolenia na prowadzenie prac - zgodnie z odrębnymi przepisami - inwestor musi uzyskać w tut. urzędzie zezwolenie na prowadzenie prac na obszarze urbanistycznym wpisanym do rejestru zabytków

Otrzymują:

1. Biuro Rozwoju Gdańska, ul. Wały Jagiellońskie 24, 80-855 Gdańsk
2. Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, ul. Partyzantów 36, 80-254 Gdańsk
3. aa.

Section 5.

URZĄD MIEJSKI w GDAŃSKU
BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
(5)

Zat. nr. 1. do zaleceń konserwatora
zwnr BKWZ.4125.2210.2017.56.2

